

Akūts retrovīrusa sindroms – aktualitāte un problēmas Latvijā

*Gunta Stūre, Indra Zeltiņa, Anastasija Šangirejeva,
Inga Januškeviča, Baiba Rozentāle*

*Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca,
stacionārs "Latvijas Infektoloģijas centrs", Latvija*

Ievads. Latvijā pirmais HIV inficētais pacients bija reģistrēts 1987. gadā. Šobrīd, 2013. gada 1. janvārī, Latvijā reģistrēti 5471 HIV pozitīvi pacienti, no kuriem 1167 ir AIDS stadijā. Pēc literatūras datiem, 30 % pacientu HIV infekcija sākas ar akūtu retrovīrusu sindromu, kas var izpausties ar aseptisku meningītu, gastroenterītu vai mononukleozei līdzīgu sindromu. Konstatējot akūtu retrovīrusu sindromu, ir indikācijas sākt antiretrovīrālu terapiju, kas ļautu samazināt vīrusa slodzi, pagarināt latento periodu un attālināt AIDS stadijas iestāšanos.

Mērķis. Noskaidrot akūta retrovīrusa sindroma sastopamību HIV pozitīvu pacientu vidū, kas hospitalizēti LIC laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam.

Analizēt klīniskās izpausmes pacientiem, kas hospitalizēti ar akūtu HIV infekciju.

Noskaidrot iespējamās diagnostikas problēmas.

Materiāls un metode. Analizētas 1423 pacientu vēstures, kas bija hospitalizēti 2. un 6. stacionārās nodaļās laikposmā no 2010. līdz 2013. gadam.

2010. gadā hospitalizēts 391 pacients, 2011. gadā – 463 pacienti, 2012. gadā – 569 pacienti.

Iegūtie dati analizēti, izmantojot *SPSS* un *Microsoft Excel* datu apstrādes programmas.

Rezultāti. Četru gadu laikā hospitalizēti 1423 pacienti, no kuriem tikai 38 gadījumos bija konstatēta akūta HIV infekcija.

30 pacienti bija vīrieši, 8 – sievietes, vidējais pacientu vecums – 33,5 gadi (19–68).

50% uz stacionāru nosūtīja ĀMP mediķi, 36% – ģimenes ārsti, 8,8% – citas medicīnas iestādes mediķi, 5,2% stacionārā ieradās paši.

Visos gadījumos bija epidanamnēzes norādes, lai piedāvātu un veiktu HIV testu. 9 pacienti bija aktīvi INVL, 1 – prostitūta, 3 pacientiem dzīvesbiedri bija HIV pozitīvi, pārējie pacienti bija biseksuāli vai heteroseksuāli orientēti ar haotiskiem gadījuma dzimumsakariem, kuru laikā netika lietoti aizsarglīdzekļi.

Diagnozes, ar kurām pacienti tika nosūtīti uz stacionāru, – 17 – NED, 4 – ARS, 5 – gastroenterīti, 1 – masalas, 3 – meningīti ĒE, 5 – tonsilīti, 3 – HIV infekcija, kuriem diagnoze tika apstiprināta ambulatori (2 gadījumos izmeklēties uz HIV bija pašu pacientu iniciatīva).

90% pacientu bija tipiskas izmaiņas akūtai HIV infekcijai – leukopēnija, trombocitopēnija, limfocitoze, atipiskie mononukleāri. Biežākās blakus slimības bija šādas: sifiliss – 5 gadījumos un VHC infekcija – 8 gadījumos, ko arī varēja izmantot kā netiešu norādi veikt HIV testu. Analizējot klīnisko ainu visos gadījumos, tā atbilda literatūrā aprakstītajai.

Secinājumi. Latvijā diagnoze – akūta HIV infekcija tiek noteikta ļoti reti, lai gan klīniskās ainas un laboratoro datu īpatnības atbilst literatūrā aprakstītajai. Diagnostikas problēmas saistītas ar ārstu stereiotipisko domāšanu un nepilnībām izmeklēšanā – netiek precizēta epidanamnēze.

Lai uzlabotu diagnostiku, nepieciešams izglītot ģimenes ārstus un citu specialitāšu medicīnas darbiniekus HIV jautājumos un problēmu aktualizēt.